

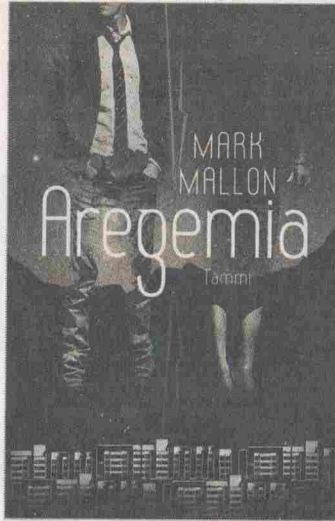
Fragmentteja olemattomilta saarilta

Mark Mallonin runot kertovat oudosta ja tutusta maailmasta.

AREGEMIA ON Pohjois-Atlantilla sijaitseva saariryhmä, joka koostuu kuudesta asutusta ja lukuisista asumattomista saarista. Asukkaiden elämään vaikuttaa yhtäältä Pohjois-Aregemiassa sijaitseva, Yhdysvaltojen rahoittama kommunistinen kokeilualue, toisaalta maaperän korkea renium-pitoisuus, jonka epäillään aiheuttavan väessä tiedottomuutta ja mielenhäiriöitä.

Näin kerrotaan saksalais-suomalaisen, Porvoossa asuvan **Mark Mallonin** (s. 1967) *Aregemian* ensimmäisellä sivulla. Runot asettuvat näin osaksi fiktiivistä maailmaa, outoa ja vierasta, mutta toisinaan oudon tuttuakin.

Runot ovat kuin fragmentteja jostain romaanista tai elokuvasta, jota eivät henkilöt ei-

ESIKOISKIRJA

Mark Mallon: *Aregemia*. Tammi. 58 s. 19 e.

kä lukijakaan pysty hahmottamaan kokonaisuudeksi.

Ehkä fragmenttaarisuus johdetaan hallinnon salakoodeista,

ehkä mineraaleista. Ehkä henkilöt ovat lapsia, joille kirja on omistettu, "joiden todellisuudentajua muutettiin maanalaisissa käytävissä".

JOITAIN toistuvia elementtejä voi kuitenkin tunnistaa. On isä ja äiti, yksi tai kaksi tyttäretä, mykkä poika. Joku on nimeltään Ira. Ehkä.

Välillä puhutaan kolmannessa persoonassa, välillä runoon ilmestyy puhuja ja puhuteltu. Maailman fragmentit leijuvat sumussa, kurottuvat toisiaan kohti, mutta eivät punoudu eheäksi juoneksi.

Asiat vain tapahtuvat, vaikka tapahtumat saattavat olla myös jonkun ajatuksia, tai hallituksen outoja lakeja, tai jostain ponnahtaneita muistoja.

Runojen maisema sateisine niittyineen ja ruostuneine ratkiskoineen tuo mieleen monet dystopiat, ehkä vahvimmin **Tarkovskin** *Stalkerin*. Uudet lait ja säännöt ovat astuneet voimaan, mutta lukija

voi enimmäkseen vain aavistaa niiden sisäisen logiikan.

Ehkä "satama-allas" ja "tuomiokirkon kupoli" löytyvätkin paljon lähempää kuin Aregemian saarilta. Välillä runot tiivistyvät aforismeiksi: "Kauheuden ja täyttymyksen kokemukset pitää / hajottaa häiritsevillä äänillä tai häiritsevillä ajatuksilla, / jotta ne särkyisivät esineiksi."

Aregemia on tyyliään harvinaisen yhtenäinen ja hallittu esikoisteos. Sen maailma jää etäiseksi, mutta etäisyydessään mieltä askarruttavaksi, kuin hämäräksi valokuvaksi, josta emme saa tuntoa kuin muutaman alkuperästään irronneen valonsäteen.

Kuisma Korhonen

Helsingin Sanomien kirjallisuuspalkinto vuoden parhaalle suomenkieliselle esikoisteokselle jaetaan 17. marraskuuta.

Korkeintaan kaksitoista ehdokasta nimetään lokakuussa.